

HASZDUNA

Tek. Nemzeti Múzeum Budapest.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVI ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétéves 12 Hét. Vasárnap 20 Hét.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELTÁMASZTÁS

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. Kiadóhivatal T. 3-48.

A kartell-veszedelem

(In.) A minisztertanács még 1926 folyamán tervbevette a kartell-kérdésének törvényhozási rendelkezését. Azóta három esztendő eltelt a „szociálista” baloldalnak még csak eszébe sem jutott, hogy megsürgesse a készülő javaslatot... Mert a radikális népboldogítás sok minden problémát felvetett: numerus clausus, titkos szavazást, emerkánát, s levelezés-szervezkedést, de a kartelleket s a rokonszakmájú bankokráciát kerülgették az elvtárs urak, mint a proletármaeska a kapitalista forrókását. Most aztán a reklám kedviért husz pernyi időtartammal szőnyegre került a kartell-kérdés. A beszédet persze nem is Rothenstein, nem is a Györki, hanem egy elfoglalt burzsuj-vezér: a Sándor Pál mondta s az óvatos szociáldemokraták csupán egy öt-szavas közbeszólással szerepeltek:

„A mai törvények mindent megengednek.”

A kartell-kérdéssel kapcsolatban ennyi mondanivalója van a balpárti szociálistáknak...

A Wolff-Haller-párt már három évvel ezelőtt megtalálta azt a rendkívül kényes pontot, ahol a kartell-kérdés beleolvadt a drágaság problémájába. A gazdasági párt megállapította, hogy a stabil-pénz mai korszakában a drágaságot a kartellek idézik elő. Ezek az idegen érdekelt-ségek világszerte beteggé tették a konszolidáció útján elindult közgazdasági életet, de különösképpen Magyarországon, ahol a drágasági index napról-napra nőtt. bár az életszükségleti cikkek árai a fénykor mellett is magasan túlhaladják a háború előtti idők paritását.

Egyik kiváló közgazdászunk, dr. Lippay István a kartell-kérdés felvetése idején érdekes tanulmányban foglalta össze a vele kapcsolatos bajokat. Utalt arra, hogy a kartelleknek a szabadverseny hiányán alapuló nyereszkezdése épügy nem indokolja jogosultságunkat, mint a túltermelésre irányuló törekvés. A túlprodukciónál ugyanis úgy akarják megszüntetni, hogy az itthoni szükségleten felül mennyiséget a bel-
földieknek olcsóbb áron exportálják, tehát a túltermelés árát is a magyar közönséggel fizettetik meg.

A drágaság csakis az idegen kartellek törvényes kiáltásával törhető le. Persze ez a liberális felfogás közgazdasági szelleme miatt nem fog egykönnyen menni, mert a Rothenstein Mórócok rokonai azonnal talpraeszkönnenek és ép olyan nyomatékosan védelmére kelnek a kartelleknek, mint amilyen óvatossággal neki-támadnak olykor, ha úgy kívánja a kortes-érdek. Mert egy interpelláció szavai néhány perc alatt elnémulnak s következnek a közgazdasági frázisok: megcsökkent a vásárlási kapacitás... a gyárak állami támogatás hiányában szövetkezni kénytelenek... külföldi védvámok... és így tovább.

* Lippay István felemlíti, hogy ma-napság a kartellek mindenféle vál-

fajával találkozunk. Egyesek az árakat írják elő, mások a termelés megszorítását s a terület rayonizációját állapítják meg, majd ismét mások a nyereséget osztják fel. S hogy mindezeknek a kisebb gazdasági individumok mennyi kárát látják, arra vonatkozólag felemlíti, hogy a téglakartell a fővárosban 45 pengőért adta ezrenként a téglát, de néhány, a bankok érdeklőrebe tartozó építő-vállalkozónak megvolt a joga, hogy

20%-kal olcsóbban, 36 pengőért kapja. A nagyvállalkozók tehát nemcsak nagyobb bankhitellel rendelkeztek, de minden ezer téglán 9 pengőt is nyertek.

Ez csak egy kiragadott példa, mely megmutatja, hogy az internationalis kartellek révén minő veszedelmet jelent a közgazdasági szabadságvesztés zarnok-uralma. Az az uralom, mellyel a szociálista (?) baloldal nem szokott foglalkozni

s amelynek tulkapásaival szemben a miniszterelnök — igen helyesen — megtorló intézkedéseket helyezett kilátásba. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy a keresztyén-nemzeti közvélemény ne sürgesse továbbra is a kartell-törvény sürgős és haladéktalan megalkotását, mert a gazdasági konszolidáció mindaddig lát-szat és magunk önáltatása marad, amíg a magyar törvényhozás nem csinál rendet a kartellek között.

Mi nem Marxtól tanultuk, hanem az anyatejjel szivtuk magunkba a nép szeretetét

mondotta Bethlen István gróf a közigazgatási reformról tartott beszédében
A szociálisták 1918-ban még rugtak egyet a tragikusorsu nemzeten

A képviselőház csütörtöki ülésén folytatták a közigazgatási reformról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Petrovác Gyula: Az új helyzet szerint negyven százalék volna a szabadon választott virilista és husz százalék a szakképviseltekre esik. Ez a mai helyzettel szemben visszatesést jelent. Éppen ezért megokolt-nak tartja Buday indítványát, hogy

A miniszterelnök beszéde

Apponyi beszéde után szólalt fel Bethlen István gróf.

Behatóbban kíván foglalkozni. — mondotta, — a szervezési problémákkal, amelyeket az első három paragrafusban fejtet le a javaslat. Az egyik kérdés a virilizmus. Ez nem új intézmény. A változás csupán az, hogy nem nyers virilizmus, hanem választott virilizmus lett. Az új választójogi törvény alapján ün-nek össze és a titkosság az egész vonalon érvényre jut.

Új elemek, politikailag kevésbé iskolázottak kerülnek be a törvényhatóságokba. A politika régebben játszott szerepet, most azonban nagy szerephez jut a törvényhatóságokban is. (Nagy zaj az ellenzéken.)

Farkas István: Az egész kormányzás nem áll másból, mint pártpoli-tikából.

Bethlen István: Megengedi a tisz-telt képviselőház, hogy olyan közbe-kiáltásokra, amelyek semmi össze-függésben nincsenek a tárggyal... A miniszterelnök szavait itt el-nyeli a szociálisták lármája és az egységspárt tapsa.

Bethlen István gróf: A törvényhatósági bizottságban a választott elem egészen más mentalitást képvisel. Ma még az egyes vármegyékben a pártok nincsenek megszervezve, a jövőben azonban számíthatunk arra, hogy be fog következni az az idő, amikor a vármegye gyűléstermében is megjelennek a világnemzeti alapon megszervezett pártok.

— Van egy másik elem, amely a törvényhatóságba mint új elem került be. Ez az érdekképviselő. Ez olyan elem, amely politikailag még nincs iskolázva. (Zaj a baloldalon.)

— Bármilyen párthoz, esetleg a szociálistákhoz is csatlakozhatnak

legalább maradjon meg a mai hely-zet. Antidemokratikus az, hogy bizonyos kategóriák számára plurális választójogot biztosít a törvényja-vaslat. Így egy nagykereskedő há-romszor szavaz, először mint egy-szerű választópolgár, másodsor mint virilista, harmadszor mint a Ke-reskedelmi és Iparkamara tagja.

Apponyi Albert gróf szintén Bu-day Dezső módosítását fogadta el.

egyek kérdésekben. És kérdés, hogy a törvényhatósági bizottság régi tradíciójának szellemét, amely de-mokratikus szellem volt, fenn fog-ják-e majd tartani.

A virilista elem képviseli a hagyományokat

— Ki képviseli ezek után a konti-nuitás, a régi vármegye szellemét? Tisztán és kizáróan az a virilista elem, amely a régi magyar falusi középosztályból, a régi falusi birto-kos osztályból áll jórészt és amely ezer éven keresztül fenntartotta a nemzeti tradíciókat. (Ugy van! Ugy van!)

Hegymegi Kiss Pál: Mumiák. Farkas István: Tönkretették Ma-gyarországot.

Felkiáltások jobboldalról: Gyölö-let beszél önköböl.

Bethlen István: Ha ezt az egyet-len elemet, amelyre biztosan szá-míthatunk, hogy a régi tradíciókat a jövőben képviselni fogja minden kö-rülmények között, kihagynók, mi-csoda sötétbeugrás lenne ez. A he-lyes politika az, amely meglátja a haladás útját, de a haladást kellő mértékkel tudja irányítani. Ez az ok az, amelyből kifolyóan a történelem előtti felelősségem tudatában javas-lom, hogy a virilizmus ebben a for-májában fenntartassék.

— Hogy ha a jövőben idővel meg-mutatkozik az, hogy az új elemek, amelyek a vármegyébe bekerültek, azokat a tradíciókat, azokat a nem-zeti szempontokat épp olyan erővel fogják képviselni, akkor talán eljön az ideje annak, hogy virilizmust fo-koztatosan leépítsük.

Pakocs: Érdekes, talán majd 1990-ben.

Bethlen István: De akkor is szük-

ség lesz bizonyos korrekтивumokra, mert tisztán a választás alapjára fektetett törvényhatósági bizottságot nem lehet akceptálni. (Helyeslés a jobboldalon és közepen.)

Bethlen István: Hogy a virilisek és a választottak száma egyenlő, az ma is így van. Itt tehát nem lehet azt mondani, hogy a javaslatban retrográd intézkedés van.

— Melyik az az elem, amely ki-sebbiti az összlétszámban a válas-zott elem arányszámát? Az érdekképviselő!

Az érdekképviseltek

— Nézzük csak, hogy az érdekképviselői elem antidemokrati-kus-e? Sem az ügyvédek, sem a mérnökök, sem az orvosok nem fo-gadják el semmikor azt a vádat, hogy antidemokratikus elemek vol-nának, mert mindenféle pártállásu van közöttük. Én azt hiszem, hogy az ügyvédek között sokkal több a liberális gondolkozású ember, mint a konzervatív gondolkozású.

Vagy vegyük a mezőgazdasági kamarákat. Ezek öt kuriából állanak. Ez nem antidemokratikus, sőt egye-dül demokratikus, mert minden mezőgazdasági kategória képviselőt talál. A kereskedelmi és iparkam-arákban is képviselve van a kisiparo-soktól kezdve mindenki, egészen a nagykereskedőig. Hogy kit választanak meg közülök, az is elő van írva, hogy minden kategória képviselethez jusson. Azt mondják, hogy itt csak munkaadók vannak. Ezzel szemben ott van a munkásbiztosító... Felkiáltások a szociáldemokraták oldalán: Szép kis munkásbiztosító!

Bethlen István: ... ott, ahol önkö-től, illetve a munkásoktól függ a vá-lasztás.

— A törvényhozás akkor van jól összeállítva, ha abban minden poli-tikai árnyalat képviselőre jut és szót kap az ország minden foglalko-zási és társadalmi rétege. A nemzet életét a funkciók és nem többségi el-vek uralják, minthogy a természet-ben is a funkciók elve érvényesül. Mindenki annyi értékkel bír a nem-zet életében, mint amennyi funkciót tud kifejtteni a nemzet érdekében.

(Óriási taps a Ház minden olda-lán.)

Györki Imre: Tiszta fascista alkotmány.

Bethlen István: A politikai árnyalatok nem mindig tükrözik vissza híven a nemzet valódi akaratát. A társadalmi képviselők és a foglalkozási ágak képviselői azonban magát a nemzetet jelentik.

(Nagy láрма a baloldalon.)

A szocialisták rontották meg a parlamentárizmust

Bethlen István: Beszéljünk hát éppen a szociáldemokrata pártokról, amely magát világnézeti pártoknak deklarálja, de egyben osztálypártoknak is. Ha a parlamentárizmus megromlásában van része valaminek, úgy annak van legelső sorban, hogy itt ülnek olyanok és ott ülnek az európai parlamentekben mindenütt olyanok, akik egyúttal nemcsak világnézetet, hanem osztályt képviselnek.

A szociáldemokratáknál nagy zajongás tör ki Bethlennek a szavaira. Farkas, Györki, Esztergályos felugranak és úgy kiabálnak Bethlen felé. Az elnök figyelmezteti a baloldalt, hogy így a nyugodt tanácskozás teljesen lehetetlen.

Bethlen István ezután a korporatív választási rendszert bírálja. A szakszerűségről akar még néhány szót mondani. Tizenegy képviselő jut be szakszerűség címén. Régi követelése a magyar közéletnek a decentralizáció, hogy a minisztériumok az apró-cseprő ügyektől szabaduljanak. Helyes az is, hogy a közigazgatásban is megkezdjük a decentralizációt.

A szociáldemokraták megleckéztetése

A szociáldemokraták vádjára válaszolva a miniszterelnök a nyílt szavazásról beszél.

Mi nem a magyar néptől félünk, — mondotta. — A magyar népet nagyon jól ismerjük. Vele együtt érezzük. Mi azoktól félünk, akik a magyar népet az ő természetes vezetőitől el akarják idegeníteni.

Óriási zaj a szociáldemokrata pártok: Kik azok a természetes vezetők?

Bethlen István: Kik azok a természetes vezetők? Maguk azok?

Fáy István: Nem a Móricok!

Bethlen István: Azoktól féltjük a népet, akik indulatokat akarnak felgerjeszteni benne és szembe akarják állítani azokkal a társadalmi osztályokkal, amelyek évszázadokon keresztül, ezer esztendőn át a néppel harmóniában együtt éltek.

Újra óriási láрма tör ki a szocialisták oldalán.

Bethlen István: A történelmi osztály és középosztály áldozatot hozott ezért a nemzetért, de amit áldozott, mindig a magából áldozta. (Lelkes, hosszantartó taps és éljenzés a jobboldalon és közepén.)

Ezután a szociáldemokrata párt felé fordul és emelt hangon mondja:

— Még csak egyre akarok rámutatni és ez, hogy amikor a nemzetre a szerencsétlenség napjai szakadtak és ebben a szerencsétlenségben a nemzet majdnem elpusztult, akkor önök még egyet rugtak ezen a nemzetben.

(Frenetikus taps és éljenzés jobboldalon. A szociáldemokraták sápadtan ülnek helyükön.)

— 1918-ban — folytatta a miniszterelnök — önök az uralmat többre becsülték, mint a nemzet érdekét.

Példátlanul nagy vihar tör ki a miniszterelnöknek erre a kijelentésére. A szociáldemokraták torkuk szakadtából ordítanak.

— Mi nem a marxizmusból szivtuk

magunkba a nép szeretetét, hanem az anyatejjel — fejezi be beszédét a miniszterelnök.

A miniszterelnököt beszéde végén az egész Ház, a szociáldemokraták kivételével, felállva nagy tapsal ünnepelte.

Hunyadi Ferenc gróf szerint a Kereszt. Gazdasági párt nagyrészt magáévá teszi a miniszterelnök felfogását, csak az arányszám elosztását nem tartja helyesnek.

A belügyminiszter felszólalására az összes módosító indítványokat elutasították.

A 4. szakasznál Buday Dezső a vallásfelekezeti képviselője helyett a lelkesítő képviselőt visszavonul.

állítását kívánja. Kálman Jenő a közjegyzői képviselő mellett szólalt fel. Petrovác Gyula a felekezeti képviselő helyesebb megosztását sürgette. Görgey József a vármegyék képviselőt tette szóvá. Minthogy a választás nem egyeztethető össze a Vitézi Szék szellemével, indítványozta, hogy a Vitézi Szék képviselőit mindenkor a megyei székkapitányság küldje ki. Maróty László szót emelt a tanítók képviselője mellett is. Kocsán Károly szintén a tanítók képviselőjét követelte. Györki Imre fejtegeti, hogy a szakasz intézkedése tulajdonképpen a szociáldemokrata tagok ellen irányul.

A jövő szerdán eldől, hogy lesz-e krematórium Debrecenben

Összehívják több városi albizottságot

Debrecen, április 11.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A városi tanács tegnapi ülésén dr. Vásáry István polgármester szövegében, hogy olyan sürgős feladatok várnak mihamarabb megoldásra, hogy a városi albizottságok összehívása most már szükségesnek mutatkozik. A tanács elhatározta, hogy a jövő hét szerdájára összehívják a köztemetői bizottságot, amelyre meghívást kapnak az összes debreceni egyházak és pedig úgy, hogy minden egyház két-két kiküldöttjével képviseltesse magát. Ezen a bizottsági ülésen valószínűleg szóba kerül a krematórium ügye is, amelyet szintén az egyházak képviselőinek meghallgatásával akar megoldani a város. A bizottsági ülésen elhangzott különböző vélemények elhangzása után fog aztán dönteni a városi tanács abban a kérdésben, hogy mi-

lyen javaslattal lépjen a köztemető és a krematórium ügyében a jog- és pénzügyi bizottság, majd a közgyűlés elé.

A tanácsülésen megbízást kapott Zöld József főjegyző arra nézve, hogy a jövő hét keddjére hívja össze a takarékosági bizottságot, amelynek tárgysorozatán igen fontos ügyek fognak szerepelni. A bizottság mindenekelőtt az erdőgazdaság ügyeivel, személyi kérdésekkel, az erdők jövedelmezésének kérdésével fog foglalkozni s végül tételenként fogja letárgyalni a város 1929. évi költségvetését. Tekintettel arra, hogy már maga ez a munka is olyan hosszú időt vesz igénybe, hogy azt egy-két ülésen letárgyalni nem lehet, elhatározta a tanács, hogy a takarékosági bizottság a jövőben egyelőre minden hét keddi délután összejön.

A reformátusok kezdeményezésére szigorúan fogják büntetni az Istenkaromlókat

Budapest, április 11.

Csütörtökön folytatta a konvent plénuma ülésezését. Reggel 9 órakor az elnökség nevében Doókus világi elnök nyitotta meg a tárgyalást. A közjogi bizottság részéről Sz. Kun Béla dr. egyetemi tanár, felsőházi tag terjesztette elő a bizottság javaslatait. A belügyminiszter újból szabályozni akarja az egyházi adók kivételét, kezelését, behajtását s ez a tervezet eljutott a konventhez.

Antal Géza dr. püspök azt kérte, hogy Benedek Sándor konventi ren-

des tagot, a közigazgatási bíróság másodelnökét bízzák meg a kormányhoz intézendő részletes válasz kidolgozásával.

A kultuszminiszter tudatta a konventtel, hogy épen a ref. egyháznak régebbi kezdeményezése folytán már el is készült a törvényjavaslat az Istenkaromlók szigorú büntetéséről.

Hosszabb vitára adott alkalmat az a kérdés, vajon kaphanak-e hittanból osztályzatot keresztényen szülők megkeresztelt gyermekei. A konvent egyhangulag amellel foglalt ál-

lást, hogy az ilyen tanulóknak hittanból feltétlenül ki kell adni az osztályzatot.

Horváth László tábornok lett a protestáns katonai egyházszervezet új főgondnoka, amit a konvent örömmel vett tudomásul. Rothermerre lordnak, Ravasz László dr.-nének és dr. Kovács J. Istvánnak hálás köszönetét fejezi ki a konvent nagy-lelkűségéért, hogy életre segítette a református papi özvegyek otthonát. Újból sürgette a konvent az 1848. évi 20. t.-c. alapján járó államségélyek teljes valorizálását és kéri azt is, hogy az állami költségvetésben az egyházi célokra felvett összegeket levonás nélkül utalják ki.

A konvent kérelmet terjesztett elő, hogy mintán a zsinat Nagypéntekét szünnapra nyilvánította, mondják ki ezt országosan is.

Baltazár Dezső dr. püspök, egyházi elnök bennsőséges imájával kevéssel egy óra előtt ért véget a ref. egyetemes konvent 1929. évi rendes ülése.

Megkezdtek a Társadalombiztosító választási igazolványainak kézbesítését

Az Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni kerületi pénztára az Intézet önkormányzati szervei, közgyűlései, valamint kerületi pénztári választmányi tagjainak és pörtagjainak választásánál a szavazói jogosultság igazolásul szolgáló szavazó igazolványoknak egyelőre a háztartási munkaadók részére történő kiképzését megkezdte.

A háztartási munkaadók igazolványának kiküldése után rövidesen sor kerül a gyári, ipari, kereskedelmi stb. munkaadók szavazói igazolványának kiküldésére is.

Ugy a háztartási alkalmazottak, mint a gyári, ipari, kereskedelmi stb. alkalmazottak szavazói igazolványa a munkaadó szavazói igazolványával együtt borítékban lesz a munkaadók címére kiküldve, s az igazolványokat a munkaadók elismervény mellett a munkahelyükön fogják az 1700. eln. 1929. N. M. M. számú rendelet 134. §-ának 2. pontjában foglalt rendelkezés szerint az alkalmazottaknak kiképzíteni és az elismervényt megőrizni.

Az 1929. évi március hó 23-án alkalmazásban álló, de időközben foglalkozásból kilépett alkalmazottak részére, jelentkezésük esetén a szavazói igazolványt a volt munkaadó szintén köteles kiadni.

Mindazok a munkavállalók, akik 1929. március 23-án biztosításra kötelezett alkalmazottak foglalkoztattak és mindazok a munkavállalók, kik 1929. március 23-án biztosításra kötelezett üzemből, háztartásból alkalmazásban állottak s 1929. április 20-ig bejárólólag szavazói igazolványukat nem kapták kézhez, a kerületi pénztárnál (Petőfi-tér 7. sz.) szóval vagy írásban felszólalhatnak s bizonyítékaik alapján a szavazói igazolványuk kiadását kérhetik.

A szavazó igazolványok helytelen kiállítása, vagy az illetőnek más választási csoportba, alcsoportba történt téves besorozása miatt, indokait ismertetése mellett, szintén felszólalást lehet beadni, illetőleg helyesbítést lehet kérni.

A betegállományban levő, egyébként választói jogosultsággal bíró munkavállalók részére a szavazói igazolványokat az Intézet közvetlenül küldi ki.

A szavazói igazolvánnyal történő mindennemű visszaélés a vonatkozó törvényes rendelkezések szerint kihágás s szigorú megtorló intézkedést (pénzbüntetést) von maga után.

Az idény legjobb

Édes vérnarancsa

amely az Etna tűzhányó lejtőin terem beérkezett. Narancs kurákra is kiváló alkalom nyílik ezen nemes gyümölcsrel. — Nagyban és kicsinyben kapható:

Kontsek Géza k. r. t.

A város újabb pályázatát hirdeti a Csokonai-színház bérletére

Kardoss Géza igazgatói működéséről rendkívül súlyos kritikát mondtak a színházi bizottság ülésén — „A direktor semminek sem tett eleget, amit a szerződésben vállalt”

(A Hajdudóld tudósítójától.)

Debrecen város színházi bizottsága csütörtökön délután 5 órakor ülést tartott dr. Vásáry István polgármester elnöklésével, amelyen a Csokonai-színház bérlete tárgyát tárgyalás alá. Az ülés megnyitása után dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok ismertette a bérleti pályázat eredményeit. A város három alternatívájú pályázatát hirdette, március 31-i lejáratával. Eddig az időpontig azonban senki sem nyújtott be pályázatot, csak Kardoss Géza, de ez sem volt szabályszerű pályázat, mert a város feltételeivel ellenkezően ő 13 vagon kokszot, 25 ezer kilowatt áramot és ezenfelül 30 ezer pengő készpénzszubvenciót kért s még azt is kikötötte, hogy a színház belső vezetékeit a város maga tartozik ki-cseréltetni. A többi feltételeket azonban hajlandó volt elfogadni. Pályázatában arról is említést tett Kardoss Géza, hogy ő kilenc évi színházigazgatása alatt mintegy százhusz-ezer pengőt fizetett rá a színházra.

Az előadói javaslat

Az ügy ismertetése után dr. Csűrös tanácsnok rámutatott arra, hogy ilyen körülmények között a pályázat teljesen meddő maradt. A további lépés tehát csak az lehet, hogy vagy újra kiírják a pályázatot, vagy pedig *bocsátkozzanak tárgyalásokba Kardoss Gézával abban az irányban, hogy milyen előadható ajánlatot hajlandó tenni a városnak a színház bérletére.* Az ő álláspontja szerint nem járna eredménnyel az új pályázat kiírása, hiszen eddig sem akadott egyetlen pályázó sem. Másrészt a város közönsége meg volt elégedve Kardoss kilenc éves igazgatásával s szerinte „a debreceninek nem akad az egész vidéken jobb színház”. Ha voltak selejtes darabok, az amiatt törtéshetett, mert a direktor rá volt utalva a budapesti darab-szállításra. A kultúratanácsnok annak a véleményének ad kifejezést, hogy a Csokonai-színház továbbra is jó kezekben volna, ha Kardoss Géza vezetné. Javasolja ennél fogva, hogy a színházi bizottság az elnökön és előadón kívül három tagot küldjön ki s ez a bizottság bocsátkozzon tárgyalásokba Kardoss Gézával s majd konkrét javaslatot tegyenek.

Meg kell hirdetni az új pályázatot

A javaslatához elsőnek Markovics Elemér szólott. Nem tartja indokoltnak azt, hogy ne hirdessék meg még egyszer a pályázatot. Elvégre a debreceni színház még nem annyira züllett, hogy ne akadna az országban olyan direktor, aki vállalkozna a vezetésére. Ha viszont a város tárgyalásokba bocsátkozik Kardoss Gé-

zával, az azt jelenti, hogy Debrecen városa a színház tekintetében teljes mértékben ki van szolgáltatva Kardoss Gézával. Az előadói javaslatot nem fogadja el.

Ezután Kardoss Géza kilenc éves színházigazgatását ismerteti. A város 1920-ban adta bérbe Kardossnak a színházat. Akkor a szerződésben pontosan megállapították minden feltételt s ennek ellenére csakhamar megindult a kérvényezések özöne Kardoss részéről, s a város engedett. 1921-ben Kardoss azt kérte, hogy csak addig adjanak neki készpénzszubvenciót, amíg nyári állomást kap. Megkapta a szubvenciót, sőt a nyári állomást is Egerben, —

Szolgálja-e a kultúrát a Csokonai-színház?

A számvevőség közben megállapította, hogy Kardoss Géza olyan könyveket, amelyekből vagyoni helyzetére még csak következtetni is lehetne, nem vezet és nem is vezetett sohasem. Az 1927—28-as szezonban azonban sikerült kimutatni, hogy *semmi vesztesége sem volt a direktornak.* De azt is megállapították, hogy *nem tartja rendben a leltárt.*

Végeredményben kitűnik, hogy Kardoss semminek sem tett eleget, amit annakidején a szerződésben magára vállalt. Még az előadások szempontjából sem volt kielégítő az ő igazgatása. Nem volt jó társulat s a darabokat olyan kiállításban, rendezésben hozta ki, aminél sokkal többet igényel a debreceni közönség. Ami a most folyó szezonról illeti, ahhoz volna egy-két szava. Kardoss Géza szeptember 28-án kezdte meg az előadásokat s ettől kezdve egy-

azonban a város nem szüntette meg a szubvenciót. 1922-ben fa- és világítási segélyt, 1923-ban szintén ugyanezt, 1924-ben hasonlóképpen, 1925-ben pedig egymillió korona segélyt kért a várostól, amit meg is kapott s amit nem fizetett vissza a mai napig sem. Közben a város még azt is megtette, hogy átvállalta a színházi alkalmazottak fizetését, a vízdíjakat és egyéb költségeket. — 1926-ban a városnak egy milliárdjába került Kardoss Géza, 1927-ben ismét 54.016 pengő szubvenciót élvezett, sőt elengedte a vígjalmi adót is a város. 1928-ban 96.824 pengőt tett ki az az összeg, amit a város a Csokonai-színházra ráfizetett.

mást követtek azok a darabok, melyek nem igen alkalmasak a kultúra szolgálatára. Igazán értékes darabok közül kétszer előadta a *Parasztbecsületet*, háromszor a *Püllangó kisasszonyt*, tízszer a *Tábornokot* és tizenötöszer a *Tűzek az éjszakában* című hazafias darabot. Ezeket azonban más színházak is előadták s ezekért igazán nem jár a szubvenció. Ez Kardoss Gézával kötelessége volt. Végül javasolja, hogy a város ne bocsátkozzék tárgyalásokba Kardossal, hanem hirdesse ki újra a pályázatot s meggyőződése, hogy föltétlenül fognak pályázók akadni. Az elvégre nem volna olyan nagy baj, hogy ha egy-két évig szünetelnének az előadások, hiszen Győrben, Szombathelyen és Sátoraljaihelyen, ahol pedig két színház is van, az épület átalakítása miatt nem tartanak előadásokat.

„Kardoss eljárása diszisztálja az embert”

Freund Jenő a következő felszólaló. Ő is rámutat arra, hogy Kardoss Géza nem pályázatot adott be, hanem csak egyszerű kérvényt, amit nem lehet akceptálni. Egyébként pedig *igen rossz hatással van és diszisztálja az embert Kardoss eljárása, aki — bizonyára ezt látva, hogy más pályázó nincs, — odáig megy, hogy még az eddigi szubvenciót is fel is magasztalja kérvényében a várostól.* Javasolja, írják ki a pályázatot három évre úgy, hogy a színház bérletje ne legyen kötelező átépített a színházra.

Zelinger szintén ezen az állásponton van. Mint mondja, *ezt a kérdést nem lehet szimpátiára építeni s mindenekelőtt figyelembe kell venni a város teherbíróképességét.* Befolyásolja a színházigazgatókat az a körülmény, hogy Kardoss Géza alelnöke az országos színházi szövetségnek s bárkinek elpanaszolhatta, hogy

ifennyit fizetett már rá a Csokonai-színházra. Ezért aztán *nem igen akarnak konkurrálni a kollega ural.* Emiatt nem vált bizonyára más pályázó.

Nyíri Ernő dr. az előadói javaslatot fogadja el azzal, hogy ha a Kardossal való tárgyalások nem vezetnek eredményre, akkor még mindig ott van Freund, illetőleg Markovics indítványa az új pályázat kiírásáról. Markovicsnak nincs kifogása az ellen, hogy tárgyaljanak Kardossal, de *ugyanakkor hirdessék ki az új pályázatot is.* Ha pedig egyik sem vezetne eredményre, akkor majd mondják ki, hogy a város kellő átalakítással juttatja a Csokonai-színházat abba a helyzetbe, hogy a következő igazgatónak jövedelmezőbb legyen. Vásáry polgármester: De hol a fedezet?

Markovics: Majd arról és gondoskodom! (Eljenzés, nagy derűltég.)

Ha a közgyűlés meg tudta tenni, hogy kijelölt bizonyos telkeket eladásra azért, hogy a befolyó összegből fedezetet teremtsen más célokra, akkor én is ki tudok majd jelölni egyebeket, hogy legyen fedezet a színház átépítésére.

„Rossz darabok rossz kiállításban”

Zelinger Ede arra mutatott rá, hogy Kardoss Géza maga volt az oka annak, hogy a színház nem tudott reuzálni. *Rossz darabokat adott rossz kiállításban.* Később aztán jöttek a mozik, a konkurrenciás a színházban nem változott semmi. Kardossnak fel kellett volna ismernie, hogy milyen erős konkurrenciát kapott a mozikban s *többet, nagyobbat kellett volna nyújtania a közönségnek, hogy visszahódítsa őket a filmtől a színházhoz.* Ő azonban még a diszleteken is spórolt s a legprimívebb kiállításban adta elő a darabokat. A maga részéről hozzájárul Freund Jenő és Markovics javaslatához. Együttal felhívja a polgármester figyelmét arra, hogy a színház oldal-reflektorai hiányoznak. Ezt a hiányt föltétlenül pótolni kell.

Vásáry polgármester: Erre fel is vettünk egy bizonyos összeget a költségvetésbe, de annak tárgyalása során törölni kellett.

Radó Rezső Freund indítványát teszi magáévá, majd Balogh István jelenti ki, hogy ő „színté el merné fogadni az előadói javaslatot”.

Végül még egyszer Markovics szólal fel és megjegyzi, hogy *Kardoss Gézával nagyobb érdeke a Csokonai-színházat dirigálni, mint amilyen érdeke Debrecennek, hogy éppen Kardoss Géza legyen a színház igazgatója.*

Uj pályázatot hirdetnek

Végül is dr. Vásáry István polgármester összegezve az elhangzott felszólalásokat és javaslatokat, szavazásra tette fel a kérdést, miután Freund Jenő visszavonta indítványának azt a részét, hogy a pályázat meghirdetésével egyidejűleg kezdjék meg a tárgyalásokat Kardoss Gézával. Az előadói javaslat mellett mind össze hárman szavaztak, a bizottság többi tagja pedig elfogadta azt az indítványt, mely szerint a város újabb pályázatát hirdeti a Csokonai-színház bérletére az eredeti módzatok közül az első, vagyis a legenyhébb alternatíva szerint, mely a pályázót nem kötelezi a színház átépítésére s a bérlet a feltételekben megállapított segélyezés mellett három évre szól.

Az ügy még a tanácsülés elé fog kerülni s akkor fogják kitűzni a pályázat határidejét is, a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében.

A szavazás után dr. Vásáry István polgármester az ülést berekesztette.

A minisztertanács nem döntött a lakásrendeletről

Budapest, április 11. A kormány tagjai Bethlen miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amely foglalkozott a tervezett új lakásrendelet kérdésével, döntés azonban nem történt. Erdemi határozatot a minisztertanács legközelebbi ülésén fog hozni. A minisztertanács felhatalmazást adott a földmívelésügyi miniszternek, hogy a fagykár sújtotta mezőgazdasági területek részére vetőmagsegítő és hitelakciót indítson.

Hirdessen a Hajdudóldban

Női kalapokban

legolcsóbb bevásárlási forrás a

Kalapüzem

Plac-utca 9.

CSÉPLŐGÉPEK JAVÍTÁSÁHOZ

kazán forrcsővek, acél dob-
sinek, olajozók és tömitések
kaphatók

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedésében

DEBRECEN, PIAC-UTCA.

Az egész országban Debrecen fizeti a legtöbb földadót A házadó Budapesten a legnagyobb

Budapest, április 11.

A pénzügyminiszter most osztotta szét a magyar adózók teherviseléséről szóló adóstatistikát, amely Debrecenre vonatkozólag is igen érdekes adatokat tartalmaz.

Az adóstatistika második fejezete az egyenesadók 1928. évi kivétési eredményeit és kivétési alapjait sorolja fel. A földadónál a legnagyobb adóterhet, fejenként 30.17 pengőt, Csanád, Arad és Torontál egyesített megyék lakossága fizeti, utána Fejér megye következik fejenként 28.70 pengővel és Békés 26.09 pengővel. Legkevesebb teher, fejenként 11.20 pengő, jut a zalaiakra, zempléniekre (fejenként 11.28 pengő). Szatmár, Ugocsa és Bereg megyék lakosaira (fejenként 11.52 pengő).

A törvényhatósági joggal felruházott városok közül a legnagyobb földadót, fejenként 63.39 pengőt, Debrecen fizet, utána Hódmezővásárhely

már „csak” fejenként 30.25 pengőt, legkisebb átlagos teher esik az erősen iparos Miskolcra, fejenként 5.11 pengő, Budapestre 7.30.

Házadónál legnagyobb teher esik egy-egy házra Vas megyében, 33.81 pengő, és Pest megyére, 33.07 pengő, legkisebb Szatmár, Ugocsa, Bereg megyékben, 12.46 pengő egy-egy házra. A városok közül a legnagyobb a terhe, természetesen, a fővárosnak egy-egy házra 1610.12 pengő esik, Győrben 202.87 pengő, Miskolcon 183.98, legkisebb, 29.04 pengő, Hódmezővásárhelyen.

Az egész országban 2,846,000 lakrészt és 379,436 üziethelyiséget tartottak nyilván.

Az adóstatistika szerint 1927 végén a magyar adózók 58 millió pengővel voltak hátralékban. Összesen 2891 esetben tartottak árverést és ezek közül 46 esett Debrecen város területére.

Óriási élelmiszerhiány Bukarestben

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Kedden reggel a bukaresti Banca Halelor, mely a liberális tőke érdekességéhez tartozik, megszüntette a piaci árusok részére a kölcsönfolyósítást és ezzel olyan árdragításnak vetette meg az alapját, amely példátlan Bukarest történetében.

Friss húst egyáltalában nem árultak a piacon, mivel a mészárosok vágómarha-vásárlásra nem kaptak kölcsönt és különben is elégedetlenek az új maximális arakkal. Csak öt napos bárányhúst árultak, de ezt is csak azoknak, akik hajlandók voltak az eddigi 30-80 lejes árak helyett 80-100 lejti fizetni különként. A vágott baromfi árát 80 százalékkal srófolták fel és amikor Dobrescu

ment, hogy azokat kérdőre vonja, azok körülfogták, csufolták és a szó szoros értelmében elüldözték onnan.

A hal ára szintén fantasztikusan megnőtt. A harminc lejes árakat kétszáz lejre emelték, a közönség ostromolt, árut követelt, a háziasszonyok egymást ráncigálták s az oláh vásárcsarnokban egész harci zenebona keletkezett. A város lakosságának nagyrésze nem jutott élelmiszerekhez s még a zöldséget is háromszoros áron lehetett vásárolni.

A bukaresti városi tanács ideiglenesen tanácsot alakított és kilátásba helyezte, hogy a renitens árusoktól bevonja az engedélyeket, ha nem szállítják le az árakat.

Április 12-én és 15-én megkezdődik a lovak és szarvasmarhák kihajtása a hortobágyi legelőre

Debrecen, április 11.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A hortobágyi intézőbizottság dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok elnöklésével szerdán délelőtt ülést tartott, amelyen a lovak és szarvasmarhák hortobágyi legeltetéséről volt szó. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár a hortobágyi legelőkön még olyan kicsi a fű, hogy az állatok kihajtásával veszélyeztetik a későbbi jó legelőt is, mégis arra való tekintettel, hogy az állattartó gazdák legnagyobb részének nincs meg az a lehetőség, hogy jószágjaikat valahol legeltetni tudják, megengedi, hogy a lovakat április 12-én, a szarvasmarhákat pedig április 15-én kihajthassák a hortobágyi legelőre. Ezzel kapcsolatban javasolta dr. Veress tanácsnok, hogy utasítsák a számvevőséget a hajtócédulák kiosztására. Megjegyezte még, hogy azt is kimondotta a bizottság, csak azok a gazdák hajthatják ki jószágjaikat a hortobágyi legelőre,

akiknek nem áll más mód rendelkezésükre az állatok legeltetésére.

A tanács hosszas megfontolás után elfogadta a javaslatot, bár kifejezte aggodalmát arra nézve, hogy a legeltetésnek már most való megkezdése esetleg nagyon súlyos következményekkel járhat éppen a gazdákra, mert el lehetnek rá készülvé, hogy ha csak rövidesen meg nem változik az idő, abban az esetben kilátás sem lehet talán az egész évben jó legelőre, hiszen a mostani gyenge még alig kibújít fűvet a kihajtott állatok tökéletesen le fogják taposni.

— A bábaképezdében és a közkórházba is dalosokat szállásolnak be. Ismeretes, hogy júniusban lesz Debrecenben a nagyszabású országos dalosverseny, amelynek elszállásoló bizottsága azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy a zeneiskola 3., 4. és 5. számú helyiségeit, valamint a bábaképezde épületének és a kórháznak felhasználható, de most használaton kívül levő terméit bocsássa a város a dalosversenyen résztvevők elszállásolása céljából a rendezőség rendelkezésére. A tanács teljesítette

Megérkezett a miniszteri engedély a második hortobágyi állatvásárra

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A kereskedelmi miniszter, — mint ismeretes, — a debreceni Gazdasági Egyesület kérelmére megengedte, hogy a Hortobágyon minden évben megtarthassanak egy második állatvásárt is. Az erre vonatkozó miniszteri engedély tegnap érkezett le a városhoz s a tanácsülésen Vass Károly tanácsnok ismertette az ügyet. Felolvasta a miniszter leiratát, amely szerint az állatvásár csak abban az esetben tartható meg, ha a kijelölt helyen, amely tudvalevőleg a hortobágyi csárda előtti térségen van, a

szabályoknak megfelelő vásártér áll rendelkezésre, továbbá elveszti a város a második hortobágyi állatvásártartás jogát akkor, ha három évben belül ilyen vásárt nem tartanak. Az előadó tanácsnok rámutatott arra, hogy a hely alkalmas vásárok tartására, az pedig biztosra vehető, hogy nem fog előállni az a helyzet, hogy ne tartanak három évig sem állatvásárt a miniszter által megjelölt időben. Az engedély a gazdák kérésére ugyanis úgy szól, hogy az állatvásárt minden év szeptemberének harmadik csütörtökjén tarthatják.

Négyezer pengőt kiloptak egy debreceni pékmester zsebéből

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett Grünfeld debreceni pékmester ismeretlen tettes ellen, aki ruhája zsebéből ellopta fekete pénztárcáját, melyben rendkívül fontos és ránkéve nagy értéket jelentő okmányok mellett még négy darab ezer pengős bankjegy is volt. Elmondása szerint hazulról egyenesen a Debreceni Első Takarékpénztárba ment, ahol dolgait intézte. Amikor a bankból éppen távozóba volt, észrevette, hogy zsebéből hiányzik értékes bőrtárcája. Grünfeld pékmester panasztát azonnal jegy-

zökönyvbe vették a rendőrségen s a bűnügyi osztály vezetőjének intézkedésére rögtön detektívek mentek ki a bankba, ahol az eddigi nyomozás szerint a zsebtolvajlásnak történni kellett. A helyszínen alapos nyomozást vezettek be a detektívek, de ez a puhatólás nem vezetett eredményre. Lehetséges az is, hogy a pékmestert már utközben megkönynyebbitette pénztárcájától a ravasz zsebtolvaj, bár Grünfeld csak a bankban vette észre pénztárcája eltűnését. A rendőrség nagy eréllyel fáradozik az ügyes zsebtolvaj elfogásán.

Husz betörést követett el Debrecenben két napszámos

Rokonál Imrét 2 évi fegyházra, Kovács Gyulát 3 évi szigorított dologházra ítélték

Debrecen, április 11.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A debreceni kir. törvényszék Rézler Ervin büntetőtanácsa csütörtökön tárgyalta Rokonál Imre és Kovács Gyula többszörösen rovottmultu napszámosok betörési bűnügyét. Rokonál és Kovács a debreceni fogházban egy cellában töltötték a múlt évben rájuk rótt büntetést. A két notórius betörő annyira összebárátkozott egymással, hogy amikor a múlt év decemberében kiszabadultak, nem váltak el egymástól, hanem közösen folytatták betörői mesterségüket. Mintegy 20 kisebb betörést követtek el Debrecenben, még végre is a rendőrség tetten érte őket

s ujra bekerültek az ügyészség fogházába.

A bíróság a bizonyítási eljárás során kiderítette, hogy Rokonál és Kovács a lopott tárgyakat Pankotai Istvánnak és Gál Esztinek adták el értékesítés végett s azok, bár tudták, hogy a nekik eladásra átadott dolgok lopásból származnak, értékesítették. A perbeszédnek elhangzása után a bíróság Rokonál Imrét 2 évi legházbüntetésre ítélte betöréses lopás büntette miatt, társát, Kovács Gyulát pedig 3 évi szigorított dologházba utalták.

Pankotai Istvánt és Gál Esztit országosbüntetésre 3-3 havi fogházbüntetésre ítélték.

A klinikán felakasztotta magát egy beteg

Csütörtökön reggel megdöbbentő öngyilkosságot fedeztek fel a debreceni belgyógyászati klinika egyik félreeső helyén a klinika betegápolói. Juga Gyula 63 éves MÁV irodatiszt súlyos és gyógyíthatatlan gyomorbajjal állott a klinika kezelése alatt. Az öreg ember, mikor hozzátartozóitól megtudta, hogy betegsége gyógyíthatatlan, elhatározta magát az öngyilkosságra. Éjjel, mikor mindenki aludt, kilopódzott a kórteremből s a beteg köpenyének övét a nyaka köré csavarva, felakasztotta magát egy kampós szegre. Mikor rátaláltak, már halott volt

Itt a tavasz

és közeledik a saláta idény!
Valóban jó salátához nélkülözhetetlen a valódi Meini-féle olivaoaj.

1/1 liter	P 5.30
0.4 "	P 2.80
0.3 "	P 2.10
0.2 "	P 1.50

Meini Gyula R. T.
Debrecen, Ferenc József-ut 59.

Jivassa a Hajdúföldet!

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett, tűzifa és Berentei szén

Rerorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.

Csapó-utca 28. szám,

Telefonszám: 4-40.

A MANSz újra megnyitja az Anyák Iskoláját

Debrecen, április 11.
(A Hajdúföld tudósítójától.)

Hirt adtunk már arról, hogy a MANSz debreceni fiókja ez év tavaszán is megrendezi azt az előadás-sorozatot, melyet évek óta megtart „Anyák Iskolája” címmel.

A magyar asszonyok összetartásának és együttérzésének sereg-szemléje szokott lenni az Anyák Iskolája, melynek ügyét a MANSz kulturosztaiyának elnöknője, dr. Fráter Pálné vette ez évben kezébe. Nagy körültekintéssel és hozzáértéssel állította össze az idei programot, melyről az alábbi adatokat szolgáltattuk.

Az előadások helye mindenkor a MANSz Széchényi-u. 1. sz. I. emeleti díszterme. Az előadások április 15—20., 24—30 napjain tartatnak meg, — mindenkor pontosan fél 6 órai kezdettel.

Az előadások sorrendje a következő: a sorozaton elnöki megnyitót mond dr. Fráter Pálné. Női előadók: Kovássy Kálmáné, vitéz Csánkyné Csernátó Janka és Osváth Jenőné. Férfi előadók: Mellau Márton r. kath. tanítóképző intézeti igazgató, dr. Siegler János tanársegéd, Rapos Viktor evang. lelkész, dr. Milleker Rezső egy. tanár és Uray Sándor ref. lelkész.

Az előadások a következő tárgykörből vannak merítve: *Jellemjelzés, Test és lélek harmoniája, Munka és szórakozás, Ünnepek, Beücsület és igazság, Hála és tekintélytiszteltet, Az ifjuság helyzete a családban és a társaságban, Hit és haza.*

Az előadások belépődíj nélkül látogathatók. A jelzett napokon az akkori előadások címét minden egyes esetben közölni fogjuk. Érdeklődőket szívesen lát az „Anyák Iskolája” rendezősége.

Rádió-műsor. Péntek, április 12. Budapest. 9.15: A Rádió házióriájának hangversenye. Gounod: Romeo és Julia — fantázia. 2. Mozart: Andante. 3. Mendelssohn: Ruy Blas — megnyitó. 4. Stefániai: Spanyol táncok. 5. Beethoven: Ecce saecula. 6. Montague Ewing: Papillette — miniatűr balett. 12: Déli harangszó. 12.05: A m. kir. nonvégyalozozred zenekarának hangversenye. 1. Faulwetter: Mágnes — induló. 2. R. Strauss: Keringő, ábránd a „Rózsavag” c. operából. 3. Offenbach: Orfeusz a pokolban — megnyitó. 4. Mascagni: Parasztsücsület — ábránd. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Török Pá dr. fevasása: „A Bismarck-örökség”. 4.45: Időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés, hírek. 5.10: Ybl Ervin lovag előadása: Emlékezés Pál László festőművészre”. 5.40: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 6.40: Hans Göttling dr. németnyelvű előadása: „Jüngste deutsche Lyrik”. 7.25: Francia nyelvoktatás. 8: Pally Matild és Gábor József, az Operaház művészeinek hangversenye. 9: Hegedű-, zongoraszonáták. Előadja: Hubay Jenő dr., a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója és Stefániai Imre kamaraművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára. 10.00: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.30: Gramofonhangverseny. A „Bohémélet” c. opera előadása.

Külföld: Péntek, április 12. Bécs. (519.9 m., 20 kw.) 11: Délelőtti hangverseny. 17.20: Zeneakadémia. 18.30: Képek a technika történetéből. 19: A kézmű- és iparkamara előadása. 19.30: Olasz nyelvlecke haladók részére. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.05: Richard Billinger saját műveiből olvas fel. 20.50: Felsőausztriai népdalok. Utána képtáviratozás. — Berlin. (475.4 m., 10 kw.) 16.30: Szórakoztató zene. 18.10: Spanyolnyelvű előadás. — 18.35: Előadás. 19: A mai ifjuság. 20: Mai politikusok: Stresemann és Chamberlain. — 20.30: Zenekari hangverseny. Utána időjelzés, időjárásjelentés, legújabb hírek. — Gleiwitz (326.4 m., 1.5 kw.) 14.35: Gyermekmesék. 16: Könyvszemle. 16.30: Szórakoztató zene. 19.25: Szociálpolitikai előadás. 20.15: „Song” rádiórevü. Utána: hírek. 5. G. B. Daventry Experimentál (482.3 m., 30 kw.) 15: Színházi zene. 16: A háziénekhangversenye. 17.30: Gyermekóra. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.30: Táncezen. 20: Anton Chekov „The Cherry Orchard” c. vígjátékának közvetítése. 22.15: Leslie Stuart emlékhangverseny.

Harmincezer dollárt küldött Moszkva a magyar parasztság bolsevizálására

Egy Köblös Elek nevű kommunista ügynök hozta a pénzt Magyarországra A Concordia bolsevista társaság működése — A debreceni rendőrség is nyomoz az összeesküvők után

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A belügyminiszterium és a budapesti rendőrfőkapitányság politikai nyomozó osztályai hónapok óta, egy minden eddiginél nagyobb kommunista szervezkedés ügyében nyomoznak. Az ügy szála Bécsen keresztül Moszkváig és Párisig nyulnak, de behálózják nemcsak Magyarországot, hanem az egész Középeurópát is.

A III. Internationale ezuttal nem annyira az ipari munkásság, mint a parasztság forradalmasítására fektet ióssúlyt. Feltétlenül megbízható forrásból eredő értesülésünk szerint a magyar rendőrség megállapította, hogy a magyar földmunkásság és parasztság forradalmasítására egy Köblös Elek nevű kommunista ügynök kerek 30.000 dollárt hozott be Magyarországra. Ez a társaság, mely állítólag Concordia néven működik,

1920-ban alakult meg Bécsben Moszkva utasítására és támogatása mellett. Az akkori tevékenységük csak Magyarországra terjedt és főként politikai gyilkosságok előkészítésében merült ki. Információk szerint 1920-ban egy Singer Frigyes nevű középiskolai tanulót azzal küldtek Magyarországra, hogy gyilkolja meg Horthy Miklós Kormányzót és Frdrich akkori hadügyminisztert.

A rendőrség tudomást szerzett a dologról és így a merénylet megihusult. A konkordisták azóta keveset hallattak magukról, titokban azonban annál többet dolgoztak. Jelenlegi akciójuk emek a munkának az eredménye. Érdekes, hogy az utóbbi időben Magyarországon járt kommunista ügynökök nem azonosítják magukat a Vági-pártnal. A rendőrség ebben újabb taktikát lát,

amellyel egyrészt a Vági-pártról akarják elterelni a figyelmet, másrészt a sok kudarcot megért Vági-pártnak ma már olyan rossz híre van kommunista körökben is, hogy az esetleges eredményt az ő nevében való dolgozással nem akarják kockára tenni.

A budapesti rendőrség egyébként megszerezte azoknak a kommunista ügynököknek a névsorát, fényképeit és személyleírását, akik a magyarországi parasztforradalom előkészítésében tevékeny részt vesznek. Ezeket az adatokat az elmúlt napokban megküldötték az összes vidéki kapitányságok politikai nyomozóosztályának, amelyek a nyomozást tovább folytatják. Így nagyarányu nyomozás folyik a debreceni, nyiregyházi, szegedi és szolnoki rendőrkapitányságok területén.

A házadómentességi javaslatban ismét favorizálják a fővárost és háttérbe szorítják a vidéket

A városok kongresszusa egyhangulag leszavazta a pénzügyminiszter javaslatát — Vásáry polgármester beszámolója budapesti utjáról

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Ismeretes, hogy dr. Vásáry István polgármester a hét elején Budapestre utazott, hogy résztvegyen az ott megtartandó városok kongresszusán. A kongresszus hétfőn volt, amelyen elsősorban is a házadómentesség kérdésében történtek tárgyalások. Az ügy előadója a miniszterium részéről Eder Géza volt, aki ismertette, hogy a pénzügyminiszternek a házadómentességet illetőleg kétféle terve van.

Az egyik a városrendezéssel kapcsolatos házadómentesség megadására, a másik pedig a magánépítkezések előmozdítását célzó adómentesség biztosítására. Az első esetről nem voltak eltérések a városok képviselői és a miniszter terve között, azonban a második tervnél már súlyosabb ellentétek merültek fel. A terv szerint ugyanis a pénzügyminiszter a magánépítkezéseket előmozdító házadómentességnél külön elbáns alá kívánja venni a fővárost és a vidéki városokat, azzal az indokolással, hogy a fővárosban nagyobb a telekuzsora, mint a vidéken.

Eder Géza előadó azt javasolta, hogy fogadják el a pénzügyminiszter mindkét tervezetét, mint amelyet egyedül helyesnek tart ebben a kérdésben.

Az ügylőz elsőnek dr. Vásáry István szólott, aki kijelentette, hogy a maga részéről Debrecen város közönsége nevében csak abban az esetben tudná elfogadni a miniszter második tervezetét, hogyha egy a fővárost, mint akármelyik vidéki várost teljesen egyforma elbáns alá veszik. A vidéki városok közönségének épügy érdeke a magánépítkezés előmozdítása, mint a fővárosnak s egyáltalában nem volna méltányos, hogy a gazdag főváros nagyobb kedvezményt kapjon, mint a vidék.

Utána igen sok felszólalás hangzott el a vidéki városok képviselői részéről s valamennyien magukéva

tették dr. Vásáry István polgármester álláspontját. Végül is szavazásra került a sor, aminek során megtörtént az, ami a városok kongresszusán még nem fordult eddig elő, hogy tudniillik egyhangulag leszavazták a miniszter tervezetét, illetőleg az előadói javaslatot és kérték a minisztert, hogy vegye a házadómentesség kérdésében egyenlő elbáns alá a vidéki városokat a fővárossal.

A városi tanács, amelynek csütörtöki ülésén számolt be a polgármester a kongresszuson törtétekről, örömmel vette tudomásul a polgármester szavait.

ter a kongresszuson törtétekről, örömmel vette tudomásul a polgármester szavait.

Ezután dr. Vásáry István polgármester elmondotta, hogy másnap, kedden délelőtt a belügyminiszteriumban volt, ahol a várost közelről érdeklő nagyjelentőségű ügyben járt el. Ez az utja is eredményes volt, amennyiben ígéretet kapott a belügyminiszteriumban arra vonatkozóan, hogy az 1928. évi utburkolással kapcsolatos 6 százalékos pótdó kiivetését, továbbá a mult évi pótdó rendkívüli hiteleket és a református iskolák ügyében hozott közgyűlési határozatokat mielőbb jóváhagyják.

Bejelentette végül a polgármester, hogy Joó István miniszteri tanácsos, a népjóléti miniszterium műszaki osztályának vezetője, aki egyébként csütörtökön este Debrecenbe érkezett, ma, pénteken délelőtt fontos tárgyalásokat folytat a város vezető köreivel.

A Máv. április 20-án megkezd a Week-end jegyek kiadását

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A Máv. ismét forgalomba hozza a féláru hétvégi (week-end) menettérri jegyeket, melyeknek kiadását április 20-án kezdik meg a pályaudvarokon.

Ezek a menettérri jegyek a vasár- és ünnepnapot megelőző hétköznap 12 órájától a vasár- és ünnepnapot követő első hétköznap 12 órájáig érvényesek, mindkét esetben azonban úgy, hogy a visszautazást a vasár-

és ünnepnapot követő első hétköznap 12 órájáig be kell fejezni. A szombaton vagy ünnepelőtti napon kiszolgáltattott hétvégi menettérri jegyek a visszautazásra legkorábban a kiszolgáltattást követő napon érvényesek. A hétvégi menettérri jegyek legkésőbbben a vasár- és ünnepnapok 16-ik órájáig, kettős ünnepnapokon a második ünnep 16-ik órájáig induló vonatokhoz adhatók ki.

Bodán Margit

magyar nótáestje 13-án szombat este 8 órakor az Arany Bika nagytermében.

Csillag

kalapszalokban

eredeti bécsi modell kalapok nagy választékban a legolcsóbb árban kaphatók

Csapó-utca 5. szám.

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Pénteken bérletszünetben tisztviselő-est. **Tűzek az éjszakában.** Kardoss Géza felépése.
Szombaton bérletszünetben tisztviselő-est: **Párisi divat.**

Timár Ila

Chicagói hercegnő ruháinak készítője. Elegáns köpenyt, ruhát vállal szolid árban

Rovács Nővérek Péterfia-u. 11.

A színházi iroda hírei:

Ma, pénteken féláru tisztviselő-est! Előadásra kerül Kardoss Géza meseteri alakításával:

TŰZEK AZ ÉJSZAKÁBAN.

Jegyek még délelőtt váltandók, mivel elővételben már elkapkodták a jobb jegyek nagy részét!

Holnap, szombaton féláru tisztviselő-est keretében M. Barna Anci fellépésével:

PÁRISI DIVAT.

Siessen igazolványa alapján nyert kedvezményes utalványt kérni, hogy féláron nézhesse meg ezt a kitűnő operettet!

Vasárnap délután a nagy sikerrel felelevenített bűbajos muzsikájú Strauss-operett:

TAVASZ

megy mérsékelt árakkal, mind a négy primadonna fellépésével. Antók és Unger a két bonviván-szerepben — Tavasz! Halasiné, Szigeti Jenő, Misoga, Tamás, Sugár a komikusok!

DOLLÁRKIRÁLYNŐ — Fall Leo gyönyörű zenéjű nagy operettjének felújítása, Remete főrendező és Szathmáry karnagy vezetése mellett holnapután, vasárnap este, a címszerepben

KOVÁCS KATÓ

a budapesti Városi Színház primadonnájának fellépésével.

Kovács Kató — vendégjátéka vasárnap este a

DOLLÁRKIRÁLYNŐ

címszerepében.

Kovács Terus és Ferenczy Marian, valamint Halasiné remek szerepeket játszanak a

DOLLÁRKIRÁLYNŐ

vasárnap esti röprizén, melynek érdekessége, hogy a két bonvivánt-szerepben Unger István és Antók Ferenc lépnek fel. Mulatságos alakításokat mutatnak be Tamás, Misoga és Sugár.

TESTEDZÉS

A Bocskay a Somoggyal

Játszik vasárnap Vidéki Kupa mérkőzést. Érdekes lesz már azért is ez a mérkőzés, mert a Somogy állandóan nagy formát játszik ki a Bocskay ellen s most különösen sok reménye lehet a sikerre, mert a Bocskay csonka csapata nincs formában.

Az amőrbajnokságban

vasárnap teljes forduló lesz. Öt mérkőzés kerül eldöntésre, ezek közül egy lesz Debrecenben a DTE—DMTE. Nagykállóban az NSE a DKASE-t látja vendégül, míg Nyiregyháza nagy derby a NyKISE—DVSC küzdelem dől el. Berettyóújfaluban a BUSE—NyTVE, míg Törökszentmiklóson a TMOVE—KSE mérkőzések lesznek.

Markos továbbra is felfüggesztve

A fegyelmi bizottság foglalkozott ugyan a Markos ügyével, azonban határozatot még most sem hozott, mert a mérkőzést vezető bírót is ki akarja hallgatni, azonban Markos felfüggesztését továbbra is fenntartotta, így Markos még vasárnap sem játszhat.

Közgazdaság

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április 13-án. Kirakodóvásár: Mindszent.
Április 14-én. Alsónémedi, Cegléd, Kistelek, Szőreg Törökszentmiklós. Állatvásár: Ráckeve.
Április 15-én. Decs, Heves, Lovászpata, Magyarkeszi (sertés vásár nincs), Mágócs (sertés vásár nincs), Mohács, Nyirbakta, Székesfehérvár, Tiszaluc, Vásárosbéc (sertés vásár nincs), Állatvásár: Dévaványa, Lőrinci, Solt, Sertés- és kirakodóvásár: Ózd, Sertés vásár: Kistelek, Kirakodóvásár: Ráckeve.
Április 16-án. Mihalóci, Sertés- és kirakodó vásár: Borsodnádasd, Kirakodóvásár: Dévaványa, Lőrinci, Solt.
Április 17-én. Balatonfüred, Dombóvár, Siófok (sertés vásár nincs), Zomba, Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.55^{1/2}

Zürichi zárlat.

Budapest 9055.5, Páris 2030, London 2521 és hényolcad, Newyork 51962, Brüsszel 7213.75, Milánó 2719, Amsterdam 20850, Berlin 12319, Wien 7297, Szófia 375.25, Prága 1537.5, Varsó 5822, Belgrád 912.75, Bukarest 308.25.

Gabonátözsde.

A határidőpiacon az októberi áru iránt élénk érdeklődés tapasztalható, a májusi árunál pedig már megkezdődött a likvidálás, illetően a májusra kötött tételeknek októberre való áttolása. A tengeripiacon az irányzat lanyhább, mivel a piacon olyan hírek terjedtek el, hogy májusban és júniusban jelentékeny mennyiségű tengeri érkezik a tengerentúli piacokról. A tőzsdei oldalon a májusi búzát 25.62, az októberi búzát 26.84, a májusi rozsot 23.50, az októberi rozsot 24.44, a májusi tengerit 28.12, a júliust 28.40 pengőre értékelték.

A készáru piacon a forgalom vontatottan indult, mert a piacra került árut drágábban akarták elhelyezni, a malmok viszont a kért árakat nem voltak hajlandók megadni, de az exportőrök is tartózkodtak a vásárlástól, mert a külföldi piacokon a jugoszláv buza élénkebb versenye folytán a most érvényben levő árak mellett nem tudják a búzát értékesíteni. A tiszavidéki búzát 25.85—26.65 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára pedig 23.10—23.20 pengő között mozgott.

A liszt- és őrlemény piacon a helyzet változatlan. A takarmánycikkek piacán csak kisebb tételeket kínálnak s mivel az árutulajdonosok az árakat nem mérsékelték, a tőzsdei oldalon kötésre nem is került sor. A tengerit névlegesen minőség szerint 28—29.50, a zabot pedig 25.85—26.50 pengővel jegyzik.

9726—9763—9764/1929. II.

HIRDETMÉNY.

A városi Tanács értesíti az állattartó gazdákat, hogy a hortobágyi legelőre 16. április hó 12-én, szarvasmarha április hó 15-től kezdve hajtható. A kihajtó-cédulákat az eddigi szokásnak megfelelően a számvétség 19. számú szabályában lehet váltani. A legelőhöz befutásakor minden számos 16 és szarvasmarha után gyógykezelési, kórodai ápolási és gyógyszer költség címén 1 pengő, tavalyi állatok után 50 fillér, juh és sertés után 20 fillért kell fizetni.

Figyelmezteti a városi Tanács az állattartó gazdákat, hogy a Hortobágyon ezidő szerint jóformán semmi legelő nincs s csak a kényeszerű szükségére való tekintettel engedni már most meg a kihajtást. Csak az, és saját veszélyére hajtson ki, akinek idehaza takarmánya már egyáltalán nincs.

Debrecen, 1929. évi április hó 11-én.

Városi Tanács.

HIRDETÉS.

Biró György debreceni lakos a Külső-vásártér 18/a. sz. a. telken létesítendő uszoda telep felállíthatására kér iparhatósági telepengedélyt.

Az elsőfoku iparhatóság a telepengedélyezési helyszíni tárgyalást 1929. április hó 13-án déli 12 órára tűzte ki a Külső-vásártér 18/a. sz. a. helyszíre.

Midőn erről a város közönségét, de különösen a létesítendő teleppel szomszédos telkek tulajdonosait értesítem, közlöm, hogy akik a felállítani szándékolt telep engedélyezése ellen kifogást emelni akarnak, kifogásukat a helyszíni tárgyalás időpontjáig szólni — vagy írásban az elsőfoku iparhatóságnál (Kossuth-u. 20. sz. 39.) előterjeszthetik vagy személyesen, esetleg megbízottak útján a helyszíni tárgyaláson is előadhatják.

Debrecen, 1929. március 28.

Dr. Vass Károly városi tanácsnok.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

19.197/1927. C. sz.

HIRDETMÉNY.

A gazdasági szakértők véleménye szerint a cserebogárnak a folyó évben tömeges megjelenése várható. Ezért a cserebogarak irtására vonatkozólag az alábbiakat közli a városi elsőfoku közigazgatási hatóság az érdekeltek közönségével:

A cserebogárnak és pajornak irtása az 1894:XII. t. c. 50. §-a értelmében kötelező, mert az mind bogár, mind pajor korában a mező- és az erdőgazdaságra nagymértékben kártékony.

Irtásuk legcélszerűbb módja a rajzásuk idején való összeszedésük és elpusztításuk. A szedést mindjárt a bogarak első megjelenésekor kell kezdeni, hogy elpusztítsuk azokat akkor, mielőtt tojásukat lerakták volna. Az összeszedés derült időben csupán a kora reggeli órákban; borult idő esetén azonban egész napon át is eszközölhető, mikor is a megemberedett bogarak a fákról rövid erőteljes rázással, vagy ütéssel lerázhatók.

A cserebogárszedésre szélesszájú, félig vizel teit edényt kell használni, melynek tartalmát aztán gyűjtés után kemény talajon összetiprás, vagy kádban letörzés útján lehet megsemmisíteni.

Jelentős védekezési mód még a cserebogarak ellen a földben élő pajoroknak a szántás, földforgatás vagy kapálás alkalmával való irtása is.

A cserebogarak irtására azzal hívja fel a városi elsőfoku közig. hatóság az érdekeltek figyelmét, hogy a birtokos, aki az irtást birtokán elmulasztja, az 1894:XII. t. c. 95. §-ának k) pontja értelmében kihágást követ el és amellet, hogy pénzbüntetéssel büntetettik, az irtást az ő költségére a hatóság lesz kénytelen elvégeztetni.

Debrecen, 1928. április 8.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága: Dr. Vass Károly városi tanácsnok.

Tanuló

négy középiskolával felvétetik a Hajdúföld nyomdájában,

József kir. herceg-utca 16.

„KÓNYA“ FAJBAROMFITELEP

Vasutállomás: Nyirbogdány.

Pósta: Vasmegyer.

Tiszántul első nagy modern

fajbaromfitelepe.

„Leghorn“ keltetőtojások eladók darabja 80 fillér

Tavaszi keltetéshez igyekezzen szükségletét idejében beszerezni!

Mindenki nálunk

Vásároljon

az alant jelzett olcsó árakon:

- Férfi strapa öltönyök — — — — P 30-tól
- Kék kangarn öltönyök — — — — P 44-től
- Strapa öltönyök hosszú v. rövid nadrággal P 40-től
- Divat öltönyök — — — — P 60-tól
- Gummi vagy esőköppenyek — — — — P 20-tól
- Férfi tavaszi felöltők — — — — P 42-től
- Tavaszi felöltők divat színben — — — — P 75-től
- Trenchscoat kabátok — — — — P 36-tól
- Egész finom trenchscoat kabátok 3 béléssel P 130 tól
- Hubertuszok — — — — P 56-tól
- Iskolai fiuruhák 16 évesig — — — — P 28-tól
- Gyermekruhák 3 évestől 10-ig — — — — P 10.80

Tegyen egy próba vásárlást és meggyőződhetik, hogy nemcsak áraink beszélnek, hanem az áruink is!

Hajdusági férfiruha áruház

Piac-utca 67. szám. [Megyeházzal szemben.]

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 3—48. telefonszám ad

LEVELEZÉS

Disztigvált
jeligére levél érkezett, kéretik átvenni.

Livia!
Válaszomat legyen szíves átvenni. Sok köszönet és kézsók, viszontlátásig.

Állandó
jeligére 5 levél, Iparos jeligére 2 levél, Előmenetel, Megbízható, Ritka alkalom, Merkur, Jó munkaerő, Fajbaromfi, Officia d' Academie, Béla, Elevátor, Szeretném, ha szeretnének, Az élet komoly, Földbirtokos jeligékre szintén levél van a kiadóban.

HÁZASSÁG

Házasságokat
közvetít ügynőkségek, — Baththyány utca 13., az udvarban. Állandóan több parti előjegyzve. 5734

KIADÓ LAKÁS

Simonyi ut 7. sz.

alatt 2 szobás modern lakás augusztustól vagy novemberig kiadó. Megtekinthető szerda és vasárnaponként 11 és 12 között. 718 előszoba, konyha, speiz és egy nyári konyha május-re kiadó. Görbe-utca 7.

Utcai

különbejárati kényelmesen bútorozott szoba kiadó. Arany János-utca 21.

Utcai

szoba elsőjére kiadó. Értekezhetni: Spitzer. József kir. herceg-utca 50.

Különbejárati

csinosan bútorozott szoba kiadó. Széchenyi-utca 31. első kerestéppület.

Elsőjére

háromszobás, kettőszobás utcai komfortos és egyszobás lakások kiadók. Verbeczi nyolc. 2464

Két

kicsi szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fűskamra május 1-re kiadó. Széchenyi-ut 13. 719

Butorozott

utcai szoba azonnal kiadó. Piac-utca 16. II. 1. (Alföldi-palota.)

Kiadó

csinos utcai szoba, konyha, kamara, villanyvilágítással. Nyugati 34.

Modern
2 szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Kossuth-utca 39. sz. Bővebbet házmesternél.

Kiadó
csinos utcai szoba, konyha, kamara, villanyvilágítással Nyugati u. 34. 714

Május 1-re
szoba, konyha, kamarából álló lakás kiadó. Apaffi u. 20.

Kiadó
szoba, konyha, előszoba, speiz május 1-re. Oláh Károly u. 51. 2462

Különbejárati
butorozott szoba előszobával kiadó. Hatvan u. 16. 5752

UDVARI
szoba április 15-re kiadó. Csillag utca 82.

Különbejárati
elegánsan bútorozott utcai szoba fürdőszoba használatlalt 1—2 ur részére kiadó. Simonffy utca 38. 5735

Egy
szép szoba kiadó idősebb párnák. Wesselényi utca 93. 5718

Kiadó
utca, lakás, 3 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel május 1-re Zngó-utca 8. Értekezni Vörösmarty utca 10. 5728

Mészraktárnak.

faraktárnak, deszkaktárnak kiadó vámospécsi országút legőrgamasabb helyén Márton Kálmán-utca 1. házam nagy udvara. Értekezni Vojth fűszerkereskedőnél, Árpádtér. 716

Cipészmuhely

és egy kis szerény szoba kiadó. Nyilastelep, Márton Kálmán-utca 1. Értekezni Vojth fűszerkereskedőnél, Árpádtér. 717

Házak, házhelyek!

A Monostorpályi uton, a gróf Vécsey utcában, Tégláskert Basi halom- és Létal-utcában, a Boldogfalvai kertben Borzsovay-utcában többrendbeli házhelyek, szőlők, gyümölcsös és régi lakóházak, melyek a mi tulajdonunkat képezik elad k.

A gróf Vécsey-utcában, Monostorpályi-uton és Basahalom-utcában ezen házhelyekre az 1 szoba, konyha, kamarás új téglapületek építését is megkezdettük.

Ezen házhelyek, parcellák, régi, valamint új épületek kedvező áron és részletfizetési kedvezményel megszerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágosítást a

Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet rt.
ad. Kossuth-utca 8.

Apróhirdetésekre, előfizetésekre minden felvilágosítást telefonon a

348.

szám ad.

KERESLET

3000—4000
pengővel társat keresek sürgősen. Ajánlatot „Pénc biztosítva”, jeligére a kiadóba kérek.

Keresek

egy erős fiút kovács tanuló azonnal, bent kosztal és lakással. Kecskés Ferenc, Márton Kálmán-utca 6. szám.

3000—4000

pengővel társat keresek sürgősen. Ajánlatot „Pénc biztosítva” jeligére a kiadóba.

Kefegyár

Szoboszlói ut, keres kutyák részére naponta egy vödör moslókot. 6742

Kerti lóca

és 6 drb failelési vaslábu széklet megvételre kérek. Apaffi utca 20.

ÜZLETEK

Nagy
üzlethelyiség, nagy pince kiadó. Csapó utca 34. 2466

JÖMENETELÜ

étkező felszereléssel családok miatt eladó. Cim a kiadóban.

Szálloda,

vendéglő kávéház, vagy pensionnak kiadó Hajduszentmihályon, gyógyfürdő előtt. Értekezni lehet Rákóczi u. 5. szám. 5512

Üzlethelyiség

hentes vagy fűszerüzletnek lakással kiadó. Kishegyési ut 17. 5720

Üzlethelyiségnek

vagy raktárnak megfelelő helyiség május elsőjére kiadó. Értekezni háztulajdonosnál, Simonffy utca 24. 5723

ELHELYEZKEDÉS

Kiutóleány
felvétetik a Hegedűs és Sándor rt. nyomdájba, Piac-utca 49. szám alatt.

Középkorú

jobb nő házvezetőnek ajánlkozok idős uripárhoz vagy magános urhoz. Érti a baromfi nevelést, tejkészítést, főzést. Kisújszállás, Illési-utca 42. szám, Csizi Erzsébet. 715

Szikkvizgyárba

töltéti felvétetik. Homol u. 140. 5737

Kocsis

felvéteti elsőjére. József kir. herceg u. 12. sz. 5732

Gyermekszertető

leányt keresek tizenötödikére könnyebb munkákkal. Gärtner, Aczél u. 9. 5691

Állandó

munkára gyakorlott fehérnemű varró felvétetik. — Fenyő Sándornánál, Piac utca 26-b. 5559

AJÁNLAT

Poloskairást

ciángázzal és szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalom. Poloskaszer és patkányirtó kapható. 8—41. telefonszám tessék hívni. Kossuth-utca 47. Nánássy.

Építetők figyelmébe

Uj építkezést, átalakítást, nedves falak szárazzá tételét vállalja, tervet, költségvetést készít Kiss István kőművesmester. Nyil-utca 127.

Forgács

fügyvedrás, Hungária-palotában, fővárosi munkásokkal végez tartós ondozófalást, speciális hajvágást és manikürt. Olcsó és figyelmes kiszolgálás.

Kölcsonöket

folyósít házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad. Gazdák Bankja, Kossuth- és Baththyány-utca sark. 2452

Mérték

szerint elsőrendű cipőket, javításokat jutányosan, izléseken készítik. Riskó cipész, Nyil u. 70. 9000

Elsőrangú

som, dunsztos cukor házi bejőtt kapható. Piac 59. — Földszint. Telefon 10-42. 5755

Tennisz

(Racket) hurok nagy választékban kapható Schmidt hangszerüzletében. 5738

Kóser

teavaj 5.50, kóser tehénturó 1.— Farkasnál, Pásti utca 6. 5741

Tennisz

rakettek hurokja, javítása szakszerűen Tanczer hangszerkészítőnél, Baththyány-utca 6. szám. 5358-a

Ügyes

gyakorlott kiszolgálónó felvétetik. Hatvani ut 11. sz., cukrászda. 682

Kiutóleány

felvesszünk. Timár u. 52., fűszerüzlet. 683

Intelligens

jó családból való 14—16 éves leányt felvesszünk 6 éves leányka mellé. Dr. Baloghné, Rákóczi u. 10. 687

Intelligens

két közepi kolas árva urilány ajánlkozok üzletbe, cukrászdába kiszolgáló-leányoknak vagy öreg, ur házaspár mellé kisegítőnek igen szerény feltételek mellett. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatalába kérek „Megbízható” jeligére.

Asztalos

tanoncok t fizetéssel vagy ellátásra felvesszünk. Épület munka készen kapható Reszegi, Nyulasbarak.

Gleditschia,

előkerítésnek legpraktikusabb, száza három pengő és oltott pószméte darabja 30 fillér. József kir. herceg u. 12. 5733

Börkeztűk

kizárólag saját gyártmányuk, legolcsóbb árban szereshetők be: Női glassé keztűk párja 7.— pengő. Női nappa keztűk párja 8.— P. Női nappa keztűk, csattos, párja 9.— P. Női mosó keztűk párja 8.— Női divat keztűk párja 8.50—10.— P. Női valódi özbörkeztűk párja 10.50 P. Férfi glassé keztűk párja 8.— P. Férfi nappa keztűk párja 9.— P. Férfi nappa keztűk, csattos, párja 10.— P. Férfi mosóbör keztűk párja 10.— P. Férfi valódi szarvasbör keztűk párja 12.— P. Autó, hajtó és lovaság keztűket mérték után vállalok. Kossuth 58., keresztéppület. 487

Gallértisztítás

tűkőrfénnyel 8 fillér. — Libány, Péterfia u. 4.

Gépszuri.

endlizést, gombáthuzást Fenyő Sándorné fehérnemű és iparművészeti szalonjában, Piac utca 26-b. 5560

Gleditschia,

elő kerítésnek legjobb, 4 éves, szépen fejlett példányok, száza 3 pengő. 5598

Modellkalapok

nagy választékban, alakítások jutányos árért. Tanulóleány felvétetik. Fülöp Eta, Péterfia 14. 5719

Árpa

vetőmag, cukorrépa és nád kapható a városi szikgati gazdaságban. — Telefon 2—97.

Zongora,

rövid, eladó, egy béreadó. Székely u. 15. 712

Füldökád

horganylemezből, lisztesláda, pénzszekrény eladó. Cim a kiadóban. 632

Zongora,

rövid, egy eladó, egy béreadó. Széchenyi u. 15. 2461

Vadonat uj

fekete zakó mellényel és és csikos nadrággal igefin mabb anyagból közep termetre sürgősen eladó 100 pengőért. Csapó-utca 19. Benyovszkiéknál. 701

9 12-es

használt fényképezőgépet eladó. Cim a kiadóban.

Lucerna,

hibátlan, 25 mázányi eladó a Kabai határban, köuthöz közel, préselve is szállítható lenne, 16 pengő mázánysá. Bővebbet Igaz Pálné, Békés címen. 652

Vereshagyma,

perezsellem, sárgarépa, — dughagyma és alma nagyobb mennyiségben eladó Fazekas Gabornál Hajduböszörményben, Petőfi tér 1318. szám.

INGATLAN

Huszholdas

buzatermő tanyásbirtokom — fekete föld — eladóvá tettem. Értekezni lehet Maróthy György-utca 15. Papolcynál.

Diófa utca 19.

szőlő gyümölcsösrel hasznosbérbe vagy felesbe kiadó. Cim: Péterfia 78. 710

Eladó

egy házhely a Wolafika-telepen. Értekezni lehet Vargakert, Keleti sor 23. 2459

Családi

háza négy szobás modern, világos. Maróthy utca 7. szám alatt béreadó. Értekezés Benkő főügyésznel Vármegyeházán. 2463

István-ut

14. számú három szobás családi az azonnali beköltözéssel, bekerített gyümölcsösökkel, istállóval jutányos áron eladó. 5721

VEGYES

8 éves

fiamat ellátásba adom. Cim a kiadóban. 5765

Építkezés

miatt még 3 napig kalapok, uridivatárak szenzációs olcsón beszerezhetők Frank Imrénél, Piac 43. sz. 5759

Elveszett

Danzinger Lajos névvel ellátva egy barna fedelű bevásárlási könyv a Tekei u. elejétől a közepéig. Becsületes megtaláló Homok utca 140. szám alá hozza el, hol illő jutalomban részesül. 5736

Értesitem

a t. lisztvásárló közönséget, hogy Csapó utca 18. szám alatti István-malmi lisztlerakatot átvettem, ahol a kiváló minőségű István-malmi lisztekben kívül egyéb élelmiszereket, fűszert és az elismert jómínőségű Galamb-féle házikenyertet, — szombati kalácsot és süteményt állandóan raktáron tartok. — Megrendeléseket házhöz szállítok. Telefon: 783. Tisztelettel Schwartz Mór. 5705

Paneth-bodegában

virtslj 18 f., kolbász kilogramja 2 P 80 f., szalámi 3 P 60 f. és 5 pengő. 5595

Szabóműhelyemet

áthelyeztem Piac-utca 77. alá, II. udvar, félemelet jobbra. Elsőrendű munkával készítek ötlönyöket, felöltöket olcsó árakért. Tisztelt, vasalást elfogadok. Szőnyi uriszabó. 545

Padlólakkok

magas fényű, legkiválóbb minőségben, legszebb színekben, nagyon olcsón kapható:

STERN

festéküzletében,

Piac-utca 10. szám.

(Bikával szemben.)